

[Hartel.]

sortium, der overtog det. Det Laan skulde tilbagebetales i Løbet af 25 Aar, og der er kun gaaet nogle ganske faa Aar af Betalingsperioden — saa vidt jeg erindrer, startede denne med 1933 —, saaledes at der netop er 20 Aar tilbage, det samme Tidsrum, som det nuværende Laan skal løbe i. Jeg glædede mig, da jeg saa, at en Optagelse af et saadant svensk Laan var paa Tale, idet jeg mente, at Finansministeren havde til Hensigt at benytte det nye Laan til at konvertere dette gamle, meget byrdefulde Laan, idet jo en Rente af 5 pCt. maa siges at være meget høj. Men jeg beklager altsaa, at jeg i Løbet af den korte Tid, som Ministerens Forelæggelsestale tog, blev belært om, at dette ikke var Tilfældet, og derfor kan jeg altsaa ikke tilsige nogen Støtte fra vor Side til dette Forslags Gennemførelse.

Det er jo dog saaledes, at efter 15. September 1937 er Staten i Stand til at opsigte dette af mig nævnte 5 pCt.s Laan, og det kan ske med 3 Maaneders Varsel til en Rentetermin; Renteterminerne er Marts og September. Der vil altsaa være Mulighed for til Marts Rentetermin at opsigte dette Laan til Indfrielse. Saa vidt jeg erindrer, staar der endnu 16 Millioner danske Kroner tilbage. Jeg er vel klar over, at samtidig med den Rentegevinst, der kan opnaas, vil der blive Tale om et Kurstab, men jeg ser ikke, hvorledes man med den Udvikling, der er, skal kunne komme bort fra dette Kurstab alligevel i den kommende Tid. Jeg vilde derfor have anset det for klogere, om man havde valgt at gaa den Vej, som her er anvist af os, og benyttet de 30 Mill. Kr. til Konvertering. Jeg ser nemlig ikke, at Nationalbankens Valutabeholdning, naar den yderligere tilregnes de Beløb, som ligger i private Banker, altsaa i alt en samlet Beholdning paa 125 Mill. Kr., trænger til Stimulans i Øjeblikket, hvad man ellers kunde tænke sig at benytte disse 30 Millioner svenske Kroner til. Derfor havde vi hellere set, naar det drejede sig om en slet og ret Dækningstransaktion for de i September forfaldne 60 Mill. Kr., at man udelukkende havde holdt sig til det indenlandske Marked og i Stedet for havde søgt paa forskellig Maade at fremme ogsaa det finansielle Samkvem mellem de nordiske Lande, saaledes at ogsaa Laaneomraadet kunde blive udnyttet af det private Initiativ.

Jeg maa derfor kort resumere vort Standpunkt derhen, at vi ikke er i Stand til at støtte nærværende Laanetransaktion, medmindre vi faar Sikkerhed for, at den

Del af Laanet, der drejer sig om udenlandsk Mønt, bliver benyttet til Konvertering; hvis dette ikke bliver Tilfældet, vil vi antagelig stemme imod Laanets Optagelse.

Oluf Pedersen: Retsforbundet er principielt imod Optagelse af offentlige Laan, og heri er vel for øvrigt alle enige. Jeg husker, at en konservativ Mand, afdøde Dr. Birck, tidligere Medlem af dette høje Ting, ved et stort Møde her i København erklærede, at den Finansminister, som optog offentlige Laan, burde hænges. Det var drastisk sagt, men jeg er for saa vidt ikke uenig med ham — dog ikke saadan, at jeg ønsker den højtærede Minister hængt; men jeg antager, at hvis det laa saadan, at der kun var den Udvej, vilde Ministeren nok finde paa at komme uden om Optagelse af Laan. Vi har fra vor Side foreslaaet Inddragelse af Grundværdierne og i Forbindelse hermed en Gældsnedskrivning for Panteobligationsejerne og for andre Formueejere en tilsvarende Nedskrivning for ad den Vej at faa den offentlige Gæld betalt. Nu er jeg selvfølgelig klar over, at dette Forslag forudsætter en Afvikling af visse Forpligtelser, ogsaa Nedsættelse af Udgifterne for dem, som har Formuerne. En Formueafgift til at spise op er jeg ikke Tilhænger af, men det er dog ikke saa slemt som Optagelse af et Statslaan.

Naar der nu foreligger et Forslag som dette, der jo ikke alene gaar ud paa en Konvertering af Statslaan, men ogsaa en Forøgelse med ca. 5 Mill. Kr., saa kan man jo nok spørge, hvorledes det er muligt for den højtærede Finansminister at faa det socialdemokratiske Parti med dertil. Den 6. Maj 1924 fremsatte det socialdemokratiske Parti ved sin daværende Finansminister, Bramsnæs, jo Forslag om en ekstraordinær Formueafgift paa 444 288 000 Kr. til ekstra Afdrag paa Statsgælden. Det ærede Medlem Hr. Rager kan sikkert finde de Spalter i Rigsdagstidende, hvor dette Lovforslag er omtalt, men jeg skal dog oplyse, at det var Meningen, at man vilde have en Afgift paa alle Formuer over 50 000 Kr., at Afgiften skulde være fra 6 til 17 pCt. og betales med en Sjettedel aarlig gennem 6 Aar, første Gang den 1. December 1924. Og ikke nok med, at det danske Socialdemokrati ved sin Regering i 1924 vendte sig mod Optagelse af Statslaan og endog krævede, at der skulde finde en Nedskrivning Sted gennem en ekstraordinær Formueafgift, men da den socialdemokratiske Finansministers Forslag kom til Behandling i Udvalget, gav man fra alle Sider, selv fra